

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Рев-192/05
Бања Лука, 16.10.2007. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Виоланде Шубарић и Дарка Осмића као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља М. Ј. и Б. Ј., оба из П., које заступа П. Н., адвокат из В., против туженог Е. О. из В., заступаног по Х. О. из С., улица Б. М. С. 57/4, ради неоснованог обogaћења, вриједност спора 10.278,06 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у И. С. број Гж-397/04 од 17.11.2004. године, на сједници одржаној 16. 10. 2007. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укида се пресуда Окружног суда у И. С. број Гж-397/04 од 17.11.2004. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у В. број П-43/03 од 31. 12. 2003. године одбија се тужбени захтјев тужитеља којим траже да им тужени на име нужних и корисних трошкова уложених у његову кућу исплати износ од 10.278,06 КМ са законском затезном каматом почев од 29.7.2002. године до исплате, обавезују тужитељи да на име накнаде трошкова туженом плате 200,00 КМ и одбија приговор туженог за пребијање потраживања.

Другостепеном пресудом Окружног суда у И.С. број Гж-397/04 од 17.11.2004. године жалба тужитеља се уважава, првостепена пресуда преиначава и обавезује тужени да тужитељима исплати износ од 10.278,06 КМ са законском затезном каматом почев од 19. 2. 2003. године до исплате, одбија захтјев тужитеља за накнаду трошкова парничног поступка и констатује да у осталом дијелу пресуда остаје неизмијењена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи или укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија је основана.

Тужитељи траже да им тужени исплати износ од 10.278,06 КМ са припадајућом законском затезном каматом на име вриједности њихових улагања у кућу туженог.

Првостепени суд је своју пресуду засновао на сљедећим чињеничним утврђењима: да је тужени власник породичне куће у В. у улици Д. која се састоји од приземља, спрата и поткровља, да је рјешењем Општинског штаба за смјештај избјеглица и расељених лица општине В. бр. 01-37-168 од 25.1.1996. године додијељен на привремено кориштење М. Ј. други спрат куће туженог, да је тај спрат користила његова мајка С. Ј. до 16.5.2002. године када је овај дио куће пердат у посјед туженом, а М. Ј. са породицом користо стан у новоградњи на Б.; да је рјешењем истог органа број 01-372-167 од 25.1.1996. године тужитељу Б.Ј. додијељен на привремено кориштење спрат куће туженог из којег се касније иселио и исти је даље користила његова мајка В. Ј. до 10.7.2003. године када је у посјед ушао тужени; да је у предмету Основног суда у В. број Р-87/02 по захтјеву тужитеља вјештак грађевинске струке М. Н. процијенио вриједност грађевинских радова на санацији стамбеног објекта власништво туженог на износ од 14.609,26 КМ; да је тај вјештак у предметној парници по одбитку вриједности грађевинског материјала, који су тужитељи добили донацијом и одбитку амортизације, утврдио вриједност изведених радова на кући туженог на износ од 10.278,06 КМ. На основу наведеног првостепени суд је закључио да тужитељи нису били привремени корисници куће туженог у вријеме када је туженом предата у посјед, да није јасно да ли су тужитељи вршили улагања у кућу туженог и ако јесу о којим улагањима је ријеч, или су то чинили стварни корисници те куће В. и С. Ј., које су кућу предале туженом. Ово су разлози које је првостепени суд узео за одбијање тужбеног захтјева тужитеља, налазећи да нема услова из одредбе члана 223. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78 до 57/89 и „Службени гласник РС број 17/93 до 3/96, даље: ЗОО), за његово усвајање, а стога да нема ни услова из одредбе члана 336. истог Закона за усвајање приговора пребијања, којег је тужени истакао током првостепеног поступка тражећи да му се на име закупнине за двије етаже куће, за сваку по 100,00 КМ мјесечно, за шест година пребије његово потраживање у укупном износу од 14.400,00 КМ.

Другостепени суд, одлучујући о жалби тужитеља, преиначава првостепену пресуду тако да усваја тужбени захтјев и обавезује туженог да тужитељима исплати износ од 10.278,06 КМ са припадајућом законском затезном каматом, оправдавајући основаност тужбеног захтјева тужитеља налазом вјештака М. Н., уз образложење да су према томе налазу укупна улагања тужитеља у објекат туженог, без вриједности донираног материјала, износила 9.761,25 КМ и да је тужбени захтјев тужитеља основан према одредбама члана 220. и 223. ЗОО. Тај суд не одлучује о приговору пребијања, који је истакао тужени током поступка, а за такво поступање не наводи ни разлоге у образложењу побијане пресуде.

Другостепена пресуда заснована на наведеним разлозима и без датог одговора на приговор пребијања захваћена је повредама одредаба парничног поступка. Наиме, одредбом члана 240. ст.1. тачка 1. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС" бр. 58/03, 85/03 и 74/05, даље ЗПП) прописано је да

се ревизија може изјавити због повреде одредаба парничног поступка из члана 209. овог Закона која је учињена у поступку пред другостепеним судом, а одредбом члана 209. истог Закона да повреда одредаба парничног поступка постоји ако суд у току поступка није примијенио или је неправилно примијенио коју одредбу овог закона, а то је било од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Правилна примјена одредбе члана 191. став 4. ЗПП налаже суду да образложење одлуке садржи све објективне и субјективне елементе спора, те разлоге чињеничне и правне нарави због којих је одлучено као у изреци, ради чега је суд дужан да правилно образложи које чињенице су утврђене у току спора и којим доказним средствима, односно чињенично стање које је суд узео за подлогу своје одлуке.

У конкретном случају изреком побијане пресуде тужени је обавезан да тужитељима исплати износ од 10.278,06 КМ, а у образложењу пресуде другостепени суд наводи да су утврђена укупна улагања тужитеља у објекат туженог 9.761,25 КМ (1. и 4. пасус на страни 4. образложења). Стога ревидент основано указује да је другостепени суд на описани начин починио повреду одредаба парничног поступка из члана 209. у вези са чланом 191. став 4. ЗПП, што је жалбени разлог из одредбе члана 240. став 1. тачка 4. истог Закона.

Поред наведеног, сагласно одредби члана 191. став 3. ЗПП изрека пресуде мора садржавати одлуку о прихватању или одбијању појединих захтјева који се тичу главне ствари и споредни тражења, те одлуку о постојању или непостојању тражбине истакнуте ради пребијања. Наиме, током поступка странка може истаћи и захтјев за пребијање у облику противтужбе или у облику приговора. О том захтјеву суд мора одлучити у изреци пресуде без обзира у којем је облику захтјев истакнут.

Стога ревидент основано истиче да је другостепени суд починио повреду одредаба парничног поступка када о његовом захтјеву за пребијање потраживања, истакнутом током поступка, није одлучио на начин како је то прописано цитираном законском одредбом.

Наведене повреде одредаба парничног поступка, које је починио другостепени суд доносећи побијану пресуду и на које је указао ревидент, утицале су на њену правилност и законитост.

Стога је, с обзиром на природу повреда темељем одредбе члана 249. став 1. ЗПП другостепена пресуда укинута и предмет враћен истом суду на поновно суђење, да другостепени суд у даљем току поступка отклони указане недостатке.

Предсједник вијећа
Петар Бајић